Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
JULIANE KOKOTT,
predstavljeni 8. julija 2021 [1]

Zadeva C-874/19 P

Aeris Invest Sàrl
proti
Enotnemu odboru za reševanje (EOR)
in
Zadeva C-934/19 P
Algebris (UK) Ltd,
Anchorage Capital Group LLC
proti

Enotnemu odboru za reševanje (EOR)

„Pritožba – Bančna unija – Enotni mehanizem za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij – Reševanje Banco Popular Español – Uredba (EU) št. 806/2014 – Sprejetje sheme za reševanje – Instrument prodaje poslovanja – Člen 20 – Vrednotenje za namene reševanja – Odpis in konverzija upoštevnih kapitalskih instrumentov – Začasno vrednotenje – Pojem – Nujnost oprave naknadnega dokončnega vrednotenja – Zaščita delničarjev in upnikov – Popravek v skladu s členom 20(12) Uredbe št. 806/2014 – Načelo ‚No creditor worse off' – Listina unije o temeljnih pravicah – Člen 17 – Varovanje lastnine“

I. Uvod

1. Pri reševanju banke ima čas osrednjo vlogo. Da bi se preprečila negotovost finančnih trgov in vlagateljev in da bi se preprečili tako imenovani *bank runs*, morajo imeti organi za reševanje pristojnost, da se za reševanje banke odločijo in ga izvedejo v nekaj dneh. Pomen take odločitve je velik, saj ne pomeni zgolj globokih posegov v lastniške položaje delničarjev in upnikov v določenih okoliščinah, ampak ima v veliki meri tudi dejanske posledice.

2. Za delničarje in upnike zadevne banke je zato predhodno vrednotenje sredstev in obveznosti banke, ki je zašla v težave, odločilnega pomena. Od njegovega rezultata je odvisno, kateri instrumenti za reševanje se bodo uporabili in v kolikšnem obsegu bodo delničarji in upniki morali kriti izgube.

[1] Jezik izvirnika: nemščina.

3. V primeru španske družbe Banco Popular, ki se je v letu 2017 kot prva kreditna institucija reševala na evropski ravni, je odbor za reševanje (v nadaljevanju: EOR) ugotovil, da sta za izravnavo izgub te banke najprej potrebna razveljavitev delnic banke in odpis terjatev proti banki v višini več kot 4 milijarde EUR. Šele nato so se lahko preostala sredstva, pravice in obveznosti prenesle na družbo Banco Santander, ki je zanje plačala simbolični 1 EUR. Pri tem so morala biti upoštevna vrednotenja opravljena pod izjemnim časovnim pritiskom.

4. Zadevna pritožbena postopka se nanašata na vprašanja, ali in če ja, pod katerimi pogoji lahko nekdanji delničarji in upniki družbe Banco Popular zahtevajo tako imenovano naknadno dokončno vrednotenje, za tem, ko so bili njihovi kapitalski instrumenti že v celoti odpisani oziroma razveljavljeni in je družba Banco Popular z združitvijo z družbo Banco Santander prenehala obstajati.

II. Pravni okvir

5. Pravni okvir obeh pritožb pomeni Uredba (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 (v nadaljevanju: Uredba EMR). [2]

6. V uvodnih izjavah od 56 do 64 te uredbe je med drugim navedeno:

„(56) Za čim večje zmanjšanje motenj na finančnih trgih in v gospodarstvu bi bilo treba postopek reševanja izvesti hitro. […]

(58) […] [C]ilji reševanja [bi morali biti] zagotovitev neprekinjenega opravljanja bistvenih finančnih storitev, ohranitev stabilnosti finančnega sistema, zmanjšanje moralnega tveganja s čim večjim zmanjšanjem odvisnosti propadajočih subjektov od javne finančne podpore in zaščita vlagateljev.

[…]

(63) Za zaščito pravic delničarjev in upnikov bi bilo treba določiti jasne obveznosti glede vrednotenja sredstev in obveznosti institucije v postopku reševanja ter […] glede vrednotenja obravnave, ki bi je bili delničarji in upniki deležni, če bi subjekt prenehal po običajnem insolvenčnem postopku. […] Preden se sprejme kakršen koli ukrep za reševanje, bi bilo treba opraviti pošteno, skrbno in realno vrednotenje sredstev in obveznosti subjekta. Za tako vrednotenje bi morala obstajati možnost pravice do pritožbe le skupaj z odločitvijo o reševanju. Poleg tega bi bilo treba […] po uporabi instrumentov za reševanje izvesti naknadno primerjavo med obravnavo, ki so je delničarji in upniki bili deležni ter obravnavo, ki bi je bili deležni v okviru običajnega insolvenčnega postopka. Če se ugotovi, da so delničarji in upniki pri poplačilu terjatev prejeli manj, kot bi prejeli v okviru običajnega insolvenčnega postopka, bi morali biti, kadar se to zahteva v skladu s to uredbo, upravičeni do izplačila razlike. To morebitno razliko bi moral izplačati sklad, ustanovljen v skladu s to uredbo.

[2] UL 2014, L 225, str. 1.

(64) […] V nujnih primerih bi bilo treba odboru omogočiti hitro vrednotenje sredstev ali obveznosti propadajočega subjekta. To vrednotenje bi moralo biti začasno in bi se moralo uporabljati do izvedbe neodvisnega vrednotenja.“

7. Člen 3(1) te uredbe določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

(30) ‚instrument prodaje poslovanja‘ pomeni mehanizem, s katerim organ za reševanje izvede prenos lastniških instrumentov, ki jih je izdala institucija v postopku reševanja, ali sredstev, pravic ali obveznosti institucije v postopku reševanja na kupca, ki ni premostitvena institucija, v skladu s členom 24;

[…]

(40) ‚kapital‘ pomeni kapital, kot je opredeljen v členu 4(1)(118) Uredbe (EU) št. 575/2013 [(Capital Requirements Regulation, v nadaljevanju: CRR)[3]];

[…]

(45) ‚instrumenti navadnega lastniškega temeljnega kapitala‘ pomeni kapitalske instrumente, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 28(1) do (4), člena 29(1) do (5) ali člena 31(1) [CRR];

(46) ‚instrumenti dodatnega temeljnega kapitala‘ pomeni kapitalske instrumente, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 52(1) [CRR];

(47) ‚instrumenti dodatnega kapitala‘ pomeni kapitalske instrumente ali podrejena posojila, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 63 [CRR];

[…]

(51) ‚zadevni kapitalski instrumenti‘ pomeni instrumente dodatnega temeljnega kapitala ali dodatnega kapitala;

[…]“

8. Člen 15(1) Uredbe EMR določa „splošna načela, ki urejajo reševanje“. V skladu s temi načeli velja:

„(a) delničarji institucije v postopku reševanja prevzamejo prve izgube;

(b) po delničarjih institucije v postopku reševanja prevzamejo izgube upniki, in sicer glede na prednost njihovih terjatev v skladu s členom 17, razen če je v tej uredbi izrecno določeno drugače;

[3] Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL 2013, L 176, str. 1). V skladu s to določbo kapital pomeni vsoto temeljnega in dodatnega kapitala.

[…]

(f) razen če ta uredba določa drugače, se upniki istega razreda obravnavajo enakovredno;

(g) noben upnik ne utrpi večjih izgub, kot bi jih, če bi prišlo do prenehanja subjekta iz člena 2 po običajnem insolvenčnem postopku v skladu z zaščitnimi ukrepi iz člena 29.“

9. Člen 17 Uredbe EMR v povezavi s členom 48 Direktive 2014/59/EU (Bank Resolution and Recovery Directive, v nadaljevanju: BRRD)[4] med drugim za izvajanje pooblastil za odpis in konverzijo, ki jih ima EOR, določa tako imenovano kaskado obveznosti. V skladu s to se odpis in konverzija kapitalskih instrumentov v obsegu, ki ga zahteva vrednotenje, izvede v določenem vrstnem redu, in sicer najprej glede instrumentov navadnega lastniškega temeljnega kapitala, nato glede instrumentov dodatnega temeljnega kapitala in nazadnje glede instrumentov dodatnega kapitala.

10. Člen 18(1), prvi pododstavek, Uredbe EMR, naslovljen „Postopki reševanja“, določa:

„Odbor sprejme shemo za reševanje […] samo kadar […] oceni, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) subjekt propada ali bo verjetno propadel;

(b) ob upoštevanju časovnega razporeda in drugih relevantnih okoliščin ne obstaja razumna verjetnost, da bi lahko kakršni koli alternativni ukrepi zasebnega sektorja, vključno z ukrepi v okviru institucionalne sheme za zaščito vlog, ali nadzorna dejavnost, vključno z ukrepi zgodnjega posredovanja, odpisom ali konverzijo zadevnih kapitalskih instrumentov v skladu s členom 21, sprejeta v zvezi s subjektom, preprečila propad tega subjekta v razumnem času;

(c) ukrep za reševanje je potreben zaradi javnega interesa v skladu z odstavkom 5.“

11. „Vrednotenje za namene reševanja“ je urejeno v členu 20 Uredbe EMR:

„1. Preden se odbor odloči za ukrep za reševanje ali za izvajanje pooblastila za odpis ali konverzijo zadevnih kapitalskih instrumentov, zagotovi, da oseba, neodvisna od vseh javnih organov, vključno z odborom in nacionalnim organom za reševanje, in od subjekta iz člena 2, opravi pošteno, preudarno in realno vrednotenje sredstev in obveznosti zadevnega subjekta.

2. Ob upoštevanju odstavka 15 se vrednotenje šteje za dokončno, kadar so izpolnjene vse zahteve iz odstavkov 1 ter 4 do 9.

3. Kadar ni mogoče opraviti neodvisnega vrednotenja v skladu z odstavkom 1, lahko odbor izvede začasno vrednotenje sredstev in obveznosti subjekta iz člena 2 v skladu z odstavkom 10 tega člena.

4. Cilj vrednotenja je oceniti vrednost sredstev in obveznosti subjekta iz člena 2, ki izpolnjuje pogoje za reševanje iz členov 16 in 18.

[4] Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij (UL 2014, L 173, str. 190).

5. Namen vrednotenja je:

(a) prispevati k ugotovitvi, ali so izpolnjeni pogoji za reševanje oziroma za odpis ali konverzijo kapitalskih instrumentov;

(b) če so izpolnjeni pogoji za reševanje, prispevati k odločitvi o ustreznem ukrepu za reševanje v zvezi s subjektom iz člena 2;

(c) kadar se uporabi pooblastilo za odpis ali konverzijo zadevnih kapitalskih instrumentov, prispevati k odločitvi o obsegu razveljavitve ali zmanjšanja vrednosti delnic in drugih lastniških instrumentov in o obsegu odpisa ali konverzije zadevnih kapitalskih instrumentov;

[…]

(f) kadar se uporabi instrument prodaje poslovanja, prispevati k odločitvi o sredstvih, pravicah, obveznostih ali lastniških instrumentih, ki se prenesejo, in k temu, kako odbor razume tržne pogoje za namene člena 24(2)(b);

(g) v vseh primerih zagotoviti, da so vse izgube v zvezi s sredstvi subjekta iz člena 2 v celoti priznane v trenutku uporabe instrumentov za reševanje ali izvajanja pooblastila za odpis ali konverzijo zadevnih kapitalskih instrumentov.

[…]

7. Vrednotenje se dopolni z naslednjimi informacijami iz računovodskih obračunov in evidenc subjekta iz člena 2:

(a) posodobljeno bilanco stanja in poročilom o finančnem položaju subjekta iz člena 2;

(b) analizo in oceno računovodske vrednosti sredstev;

(c) seznamom neporavnanih bilančnih in zunajbilančnih obveznosti, prikazanih v obračunih in evidencah subjekta iz člena 2, z označenimi posameznimi krediti in prednostno razvrstitvijo terjatev iz člena 17.

[…]

9. Vrednotenje prikazuje nadaljnjo delitev upnikov na razrede glede na prednostno razvrstitev terjatev iz člena 17 in oceno obravnave, ki bi je bil po pričakovanjih deležen posamezen razred delničarjev in upnikov, če bi do prenehanja subjekta iz člena 2 prišlo v skladu z običajnim insolvenčnim postopkom. […]

10. Kadar so okoliščine primera tako nujne, da ni mogoče izpolniti zahtev iz odstavkov 7 in 9 ali se uporabi odstavek 3, se izvede začasno vrednotenje. Pri začasnem vrednotenju se upoštevajo zahteve iz odstavka 4 ter, kolikor je to glede na okoliščine razumno izvedljivo, zahteve iz odstavkov 1, 7 in 9.

Začasno vrednotenje iz prvega pododstavka vključuje blažilnik za dodatne izgube z ustrezno utemeljitvijo.

11. Vrednotenje, ki ne izpolnjuje vseh zahtev iz odstavkov 1 ter 4 do 9, velja za začasno, dokler neodvisna oseba iz odstavka 1 ne izvede vrednotenja, ki je v celoti skladno z vsemi zahtevami iz navedenih odstavkov. To naknadno dokončno vrednotenje se opravi takoj, ko je to mogoče. Izvede se lahko ločeno od vrednotenja iz odstavkov 16, 17 in 18 ali hkrati z njim, izvede pa ga ista neodvisna oseba, pri čemer gre za različni vrednotenji.

Namen naknadnega dokončnega vrednotenja je:

(a) zagotoviti, da so vse izgube v zvezi s sredstvi subjekta iz člena 2 v celoti priznane v računovodskih obračunih tega subjekta;

(b) prispevati k odločitvi, da se ponovno vknjižijo terjatve upnikov ali poveča vrednost nadomestil, plačanih v skladu z odstavkom 12 tega člena.

12. V primeru, da je ocena neto vrednosti sredstev subjekta iz člena 2 pri naknadnem dokončnem vrednotenju višja kot pri začasnem vrednotenju neto vrednosti sredstev navedenega subjekta, lahko odbor od nacionalnega organa za reševanje zahteva, da:

(a) uporabi pooblastilo za zvišanje vrednosti terjatev upnikov ali imetnikov zadevnih kapitalskih instrumentov, ki so bile odpisane pri uporabi instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov;

(b) premostitveni instituciji ali nosilcu upravljanja sredstev naroči, naj instituciji v postopku reševanja plača dodatno nadomestilo v zvezi s sredstvi, pravicami ali obveznostmi oziroma naj imetnikom lastniških instrumentov plača dodatno nadomestilo v zvezi s temi lastniškimi instrumenti.

13. Ne glede na odstavek 1 je začasno vrednotenje, opravljeno v skladu z odstavkoma 10 in 11, veljavna podlaga, na kateri se odbor odloči o ukrepih za reševanje, vključno z navodilom nacionalnim organom za reševanje, naj prevzamejo nadzor nad propadajočo institucijo, ali o izvajanju pooblastila za odpis ali konverzijo zadevnih kapitalskih instrumentov.

[…]

15. Vrednotenje je sestavni del odločitve o uporabi instrumenta za reševanje ali izvajanju pooblastila za reševanje ali odločitve o pooblastilu za odpisu ali konverzijo kapitalskih instrumentov. Na vrednotenje sámo ločena pravica do pritožbe ni možna, temveč se pritožbo lahko poda le skupaj s pritožbo na odločitev odbora.

16. Za namene ocenjevanja, ali bi bili delničarji in upniki deležni boljše obravnave, če bi bil za institucijo v postopku reševanja uveden običajen insolvenčni postopek, odbor zagotovi, da neodvisna oseba iz odstavka 1 izvede vrednotenje kar se da hitro po izvedenem ukrepu ali ukrepih za reševanje. To vrednotenje je ločeno od vrednotenja, izvedenega v skladu z odstavki 1 do 15.

17. Pri vrednotenju iz odstavka 16 se določi:

(a) obravnava delničarjev in upnikov ali zadevnih sistemov jamstva za vloge, če bi bil za institucijo v postopku reševanja, v zvezi s katerim je bil izveden ukrep oziroma ukrepi za reševanje, uveden običajni insolvenčni postopek v trenutku, ko je bila sprejeta odločitev o ukrepu za reševanje;

(b) dejanska obravnava delničarjev in upnikov pri reševanju institucije v postopku reševanja ter

(c) ali obstaja kakršna koli razlika med obravnavo iz točke (a) tega odstavka in obravnavo iz točke (b) tega odstavka.

18. Pri vrednotenju iz odstavka 16 se:

(a) predpostavlja, da bi bil za institucijo v postopku reševanja, v zvezi s katero je bil izveden ukrep ali ukrepi za reševanje, uveden običajni insolvenčni postopek v času, ko je bila sprejeta odločitev o ukrepu za reševanje;

(b) predpostavlja, da ukrep ali ukrepi za reševanje niso bili izvedeni;

(c) ne upošteva nobena izredna javna finančna podpora instituciji v postopku reševanja.“

12. Člen 76 Uredbe EMR ureja uporabo sklada za reševanje:

„1. Pri uporabi instrumentov za reševanje za subjekte iz člena 2 lahko odbor v okviru sheme za reševanje uporablja sklad zgolj v tolikšni meri, kot je potrebno za zagotavljanje učinkovite uporabe instrumentov za reševanje za naslednje namene:

[…]

(e) plačilo nadomestila delničarjem ali upnikom, če so po vrednotenju v skladu s členom 20(5) utrpeli večjo izgubo, kot bi jo utrpeli glede na vrednotenje v skladu s členom 20(16) v primeru prenehanja po običajnem insolvenčnem postopku;

[…]“

III. Dejansko stanje

13. Pritožnica v zadevi C-874/19 P, družba Aeris Invest Sàrl (v nadaljevanju: Aeris), je bila delničarka družbe Banco Popular Español, SA (v nadaljevanju: Banco Popular). Pritožnici v zadevi C-934/19 P, družbi Algebris (UK) Ltd in Anchorage Capital Group LLC (v nadaljevanju: Algebris in Anchorage), upravljata investicijske sklade, ki so imeli instrumente dodatnega temeljnega kapitala in dodatnega kapitala družbe Banco Popular.

A. Postopek reševanja

14. EOR je 7. junija 2017 [5] – po odobritvi Komisije [6] – sprejel odločitev o reševanju družbe Banco Popular (v nadaljevanju: odločitev o reševanju).

15. Pred to odločitvijo je bilo izvedeno vrednotenje sredstev in obveznosti družbe Banco Popular v skladu s členom 20 Uredbe EMR. Prvo vrednotenje je EOR predložil 5. junija 2017 (v nadaljevanju: vrednotenje 1). Iz odločitve o reševanju izhaja, da se je nanašalo na vprašanje, ali so

[5] Glej odločitev EOR/EES/2017/08 (UL 2017, C 222, str. 3).

[6] Sklep Komisije (EU) 2017/1246 z dne 7. junija 2017 o odobritvi sheme za reševanje za Banco Popular Español S.A. (UL 2017, L 178, str. 15).

izpolnjeni pogoji za reševanje iz člena 18(1) Uredbe EMR[7], na kar je EOR odgovoril pritrdilno. Drugo vrednotenje so 6. junija 2017 predložili neodvisni strokovnjaki, in sicer revizijska družba Deloitte (v nadaljevanju: vrednotenje 2). Njegov namen je bil, prvič, ugotoviti vrednost sredstev in obveznost družbe Banco Popular v skladu s členom 20(4) Uredbe EMR, drugič, predvideti obravnavanje delničarjev in upnikov v primeru izvedbe običajnega insolvenčnega postopka, in tretjič, oceniti, katera sredstva, pravice, obveznosti ali lastniški instrumenti pridejo v poštev za prodajo poslovanja in kaj se v tej zvezi šteje za tržne pogoje.[8]

16. Družba Deloitte je vrednotenje 2 opravila v dvanajstih dneh in neto vrednost sredstev družbe Banco Popular ocenila na 1,3 milijarde EUR v najboljšem in na minus 8,2 milijarde EUR v najslabšem scenariju, pri čemer je kot najverjetnejšo ocenila negativno vrednost minus 2 milijardi EUR. Ta razpon vrednosti po navedbah družbe Deloitte vključuje tudi „blažilnik za dodatne izgube, kot je določen v členu 36(9) BRRD[9], ki ga ni bilo mogoče natančno določiti“. Glede na omejenost razpoložljivih informacij in časa je družba Deloitte to vrednotenje označila kot „začasno za namene člena 36 BRRD[10]“.

17. Tako vrednotenje 1 kot tudi vrednotenje 2 sta bila priložena odločitvi o reševanju.

18. Odločitev o reševanju v členih 5 in 6 določa, da se najprej v celoti odpišeta celotni navaden lastniški temeljni kapital, to so zlasti delnice[11], in dodatni temeljni kapital ter da se instrumenti dodatnega kapitala konvertirajo v delnice, nato pa se uporabi instrument prodaje poslovanja.

19. V členu 6(1) odločitve o reševanju je natančneje določeno:

„a) nominalna vrednost osnovnega kapitala družbe Banco Popular se odpiše v višini 2.098.429.046 EUR, kar pomeni razveljavitev 100 % delnic družbe Banco Popular;

b) nato se celotna glavnica instrumentov dodatnega temeljnega kapitala, ki jih je izdala družba Banco Popular in so bili ob sprejetju odločitve o reševanju v obtoku, konvertira v novo izdane delnice družbe Banco Popular, ‚nove delnice I‘;

c) nato se nominalna vrednost ‚novih delnic I‘ odpiše na vrednost nič, kar pomeni razveljavitev 100 % teh ‚novih delnic I‘,

d) nazadnje se celotna glavnica instrumentov dodatnega kapitala, ki jih je izdala družba Banco Popular in so bili ob sprejetju odločitve o reševanju v obtoku, konvertira v novo izdane delnice družbe Banco Popular, ‚nove delnice II‘. Zadevni instrumenti dodatnega kapitala se konvertirajo v ‚nove delnice II‘.“

20. V skladu s členom 6(3) odločitve o reševanju ti ukrepi za odpis in konverzijo temeljijo na vrednotenju 2, ki naj bi ga potrdili rezultati transparentnega in odprtega postopka prodaje, ki ga izvede španski organ za reševanje FROB.

7 Točka 43 odločitve EOR/EES/2017/08.

8 Glej točko 42 odločitve EOR/EES/2017/08.

9 Ta določba ustreza členu 20(10) Uredbe EMR.

10 Ustreza členu 20 Uredbe EMR.

11 Glej člen 28(1)(a) CRR.

21. V členu 6(5) odločitve o reševanju je določeno, da se „nove delnice II“ proti plačilu kupnine v višini 1 EUR prenesejo na družbo Banco Santander, SA (v nadaljevanju: Banco Santander) tako, da so prosto prenosljive in neobremenjene s pravicami tretjih. Navedeno je, da je kupec za prenos že podal soglasje.

22. EOR je 14. junija 2018 od družbe Deloitte prejel vrednotenje v skladu s členom 20(16) in (17) Uredbe EMR, ki se nanaša vprašanje, ali bi bili delničarji in upniki, ki jih zadeva ukrep za reševanje, deležni boljše obravnave, če bi institucija prenehala v običajnem insolvenčnem postopku (v nadaljevanju: vrednotenje 3).

23. V skladu z napovedjo EOR z dne 7. avgusta 2018 iz vrednotenja 3 izhaja, da ni razlike med dejansko obravnavo zadevnih delničarjev in upnikov ter obravnavo, ki bi je bili ti deležni, če bi bil v času reševanja za institucijo uveden običajen insolvenčni postopek. EOR je zato začasno odločil, da zadevnim delničarjem in upnikom družbe Banco Popular ni dolžan plačati nadomestila v skladu s členom 76(1)(e) Uredbe EMR. [12]

24. Združitev z družbo Banco Santander je bila zaključena 28. septembra 2018, s čimer je ta družba postala univerzalni pravni naslednik družbe Banco Popular.

B. Okoliščine spora

25. Družba Aeris je 4. maja 2018 pri EOR vložila prošnjo za dostop do dokumentov na podlagi Uredbe št. 1049/2001 [13] in pri tem med drugim zahtevala dostop do listin v zvezi z naknadnim dokončnim vrednotenjem vrednotenja 2. Po tem, ko sta stranki izmenjali stališči glede vprašanja nujnosti naknadnega dokončnega vrednotenja v vzporednem postopku, ki je potekal na podlagi tožbe zoper odločitev o reševanju [14], je ta pritožnica 3. avgusta 2018 na podlagi člena 265 PDEU od EOR zahtevala, naj opravi naknadno dokončno vrednotenje v skladu s členom 20(11) Uredbe EMR.

26. To zahtevo je EOR z dopisom z dne 14. septembra 2018 (v nadaljevanju: dopis z dne 14. septembra 2018) zavrnil, pri čemer se je skliceval na pravno stališče, ki ga je predstavil že v vzporednem postopku s tožbo.

27. Družbi Algebris in Anchorage sta 3. oktobra 2018 EOR pisno pozvali, naj v skladu s členom 20(11) Uredbe EMR opravi naknadno dokončno vrednotenje, saj naj bi bili vrednotenji 1 in 2 začasni.

28. V zvezi s to zahtevo je EOR v dopisu z dne 25. oktobra 2018 navedel, da je na svoji spletni strani objavil dopis družbe Deloitte, v katerem so navedeni razlogi, iz katerih naknadno dokončno vrednotenje ni potrebno. Družbi Algebris in Anchorage sta zatem z dopisom z dne 16. novembra 2018 od EOR zahtevali izrecno potrditev, da je sprejel odločitev, da naknadnega dokončnega vrednotenja v skladu s členom 20(11) Uredbe EMR ni treba opraviti. EOR je

[12] Napoved v zvezi z obvestilom Enotnega odbora za reševanje z dne 2. avgusta 2018 o predhodni odločitvi, ali odobriti nadomestilo delničarjem in upnikom glede na izvedene dejavnosti reševanja v zvezi z Banco Popular Español S.A., ter o začetku postopka pravice do zaslišanja (EOR/EES/2018/132), UL 2018, CI 277, str. 1.

[13] Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 3, str. 331).

[14] Še nerešena zadeva T-628/17, Aeris Invest/Komisija in EOR.

v odgovoru z dne 18. decembra 2018 med drugim navedel, da je svoje stališče pojasnil že v dopisu z dne 25. oktobra 2018 in tam v skladu s členom 296 PDEU tudi pojasnil razloge za odločitev, da se naknadno dokončno vrednotenje ne opravi.

29. V zvezi s tem je EOR v obeh primerih zastopal stališče, da v obravnavani zadevi ni treba opraviti naknadnega dokončnega vrednotenja družbe Banco Popular v smislu člena 20(11) Uredbe EMR, ker izid takega vrednotenja ne bi mogel vplivati na prodajo družbe Banco Popular družbi Banco Santander. Pri prodaji naj bi se med drugim ugotovila tržna vrednost družbe Banco Popular v odprtem, poštenem in transparentnem postopku. Naknadno dokončno vrednotenje zato ne bi moglo izpolniti niti namenov iz člena 20(11) Uredbe EMR niti voditi do nadomestila iz odstavka 12 te določbe.

IV. Postopek na Splošnem sodišču in izpodbijana sklepa

30. Družba Aeris je 5. oktobra 2018 zoper dopis z dne 14. septembra 2018 na Splošnem sodišču vložila ničnostno tožbo v skladu s členom 263(4) PDEU (zadeva T-599/18).

31. Družbi Algebris in Anchorage sta 4. januarja 2019 na Splošnem sodišču na podlagi člena 263(4) PDEU prav tako predlagali, da se „odločitev EOR, da se naknadno dokončno vrednotenje družbe Banco Popular ne opravi, o čemer sta bili tožeči stranki obveščeni z dopisom z dne 18. decembra 2018“, razglasi za nično (zadeva T-2/19).

32. S sklepoma z dne 10. oktobra 2019, Aeris Invest/EOR (T-599/18, EU:T:2019:740, v nadaljevanju: izpodbijani sklep v zadevi T-599/18), in Algebris (UK) in Anchorage Capital Group /EOR (T-2/19, EU:T:2019:741, v nadaljevanju: izpodbijani sklep v zadevi T-2/19) je Splošno sodišče tožbi pritožnic zavrglo kot nedopustni.

V. Predlogi in postopek na Sodišču

33. Z vlogo z dne 28. novembra 2019, ki je na Sodišče prispela istega dne, je družba Aeris vložila pritožbo.

34. Predlaga, naj se

– razveljavi izpodbijani sklep v zadevi T-599/18 v delu, s katerim je bila tožba zavržena kot nedopustna;

– zadeva vrne Splošnemu sodišču v ponovno odločanje, da bo to v skladu s sodbo Sodišča odločilo o tožbi, vloženi na prvi stopnji, kot je na prvi stopnji predlagala pritožnica; in

– odločitev o stroških pridrži.

35. EOR je na pritožbo odgovoril z vlogo z dne 18. februarja 2019 in predlagal, naj se

– pritožba zavrže kot nedopustna, v vsakem primeru pa zavrne kot neutemeljena;

– podredno, zadeva vrne Splošnemu sodišču v ponovno odločanje;

– še bolj podredno, če bo Sodišče dokončno odločilo, zavrne tožba, vložena pri Splošnem sodišču v zadevi T-599/18; in

– pritožnici naloži plačilo stroškov postopka ali, podredno, odločitev o stroških pritožbe pridrži.

36. Družbi Algebris in Anchorage sta z vlogo z dne 20. decembra 2019, ki je na Sodišče prispela isti dan, vložili pritožbo.

37. Predlagata, naj se

– razveljavi točka 1 izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19;

– razveljavi točka 2 izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19 in odloči, da EOR nosi svoje stroške ter stroške pritožnic v postopku na prvi stopnji in v postopku s pritožbo; ter

– ugotovi, da imata pritožnici procesno upravičenje.

38. EOR je na to pritožbo odgovoril z vlogo z dne 10. marca 2019 in predlagal, naj se

– pritožba zavrže kot nedopustna, v vsakem primeru pa zavrne kot neutemeljena;

– podredno, zadeva vrne Splošnemu sodišču v ponovno odločanje;

– še bolj podredno, če bo Sodišče dokončno odločilo, zavrne tožba, vložena pri Splošnem sodišču v zadevi T-2/19; in

– pritožnicama naloži plačilo stroškov postopka ali, podredno, odločitev o stroških pritožbe pridrži.

39. Pritožnice in EOR so v zadevah C-874/19 P in C-934/19 P predložili pisna stališča o pritožbah. V zadevi C-874/19 P je 15. aprila 2021 potekala ustna obravnava, ki sta se je udeležila družba AERIS in EOR.

VI. Presoja

40. Predmet spora, na katerega se nanašata zadevni pritožbi, ni zakonitost odločitve o reševanju, ki je bila izdana na podlagi vrednotenj 1 in 2,[15] niti vsebinska pravilnost teh vrednotenj. Pritožnici želita v zadevnem postopku namreč doseči, da EOR opravi naknadno dokončno vrednotenje družbe Banco Popular v skladu s členom 20(11) Uredbe EMR.

41. V skladu s to določbo se naknadno dokončno vrednotenje opravi, kadar je bilo predhodno vrednotenje začasno. V obravnavani zadevi je EOR odločil, da se po zaključku reševanja naknadno dokončno vrednotenje družbe Banco Popular v smislu te določbe ne opravi. To odločitev so pritožnice izpodbijale s tožbama na prvi stopnji.

[15] Ta odločitev pa je predmet postopkov, ki potekata na podlagi pri Sodišču vloženih tožb družbe Aeris v zadevi T-628/17 (glej v zvezi s tem točko 14 teh sklepnih predlogov) in družb Algebris in Anchorage v zadevah T-570/17 in T-575/17.

42. Splošno sodišče v zvezi s tem v izpodbijanih sklepih ni preizkusilo, ali je EOR v položaju, kakršen je obravnavani, dolžan odrediti naknadno dokončno vrednotenje v smislu člena 20(11) Uredbe EMR. S procesnega vidika se je omejilo na vprašanje, ali so to pritožnice sploh lahko zahtevale in ali imajo za to ustrezno procesno upravičenje.

43. Nedvomno je zahteva za opravo naknadnega dokončnega vrednotenja že na začetku izključena, kadar sploh ni podan položaj, v katerem je bilo o reševanju odločeno na podlagi zgolj začasnega vrednotenja. Tako je treba najprej preveriti, ali sta bili vrednotenji 1 in 2 sploh „začasni“ v smislu člena 20 Uredbe EMR, kar je EOR v zadevnih pritožbenih postopkih zanikal (glej razdelek A).

44. Tudi če bi se vrednotenji 1 in 2 v skladu s tem šteli za „začasni“, mora biti za dopustnost tožb proti zavrnitvi naknadnega dokončnega vrednotenja izpolnjen pogoj, da bi to vrednotenje v takih okoliščinah lahko vplivalo na pravni položaj pritožnic. Splošno sodišče je to v izpodbijanih sklepih zanikalo (glej razdelek B.1).

45. V okviru obravnavanih pritožb je tako v bistvu treba razjasniti, kaj so učinki in namen naknadnega dokončnega vrednotenja, da bi se ugotovilo, ali bi lahko v obravnavani zadevi vplivalo na pravni položaj pritožnic. Ti združeni sklepni predlogi so omejeni na obravnavo tega vprašanja (glej razdelek B.2). [16]

A. Začasni značaj vrednotenj 1 in 2

46. Splošno sodišče je v izpodbijanih sklepih štelo za dano, da sta bili vrednotenji 1 in 2 „začasni“ v smislu člena 20(11) Uredbe EMR in da bi zato načeloma bilo treba opraviti naknadno dokončno vrednotenje. S tem izhodiščem sta se strinjali tudi stranki na prvi stopnji. Po vprašanju Sodišča pa je EOR v pritožbenem postopku prvič navedel stališče, da vrednotenje 2 v tem smislu ni bilo začasno in da se zato vprašanje naknadnega dokončnega vrednotenja sploh ne bi pojavilo.

47. Pri tem pa se postavlja vprašanje, ali lahko Sodišče pravno kvalifikacijo vrednotenj 1 in 2 za začasni v smislu člena 20(11) Uredbe EMR v fazi pritožbenega postopka sploh še preizkusi, zlasti po uradni dolžnosti (razdelek 1). Vsekakor menim, da ni dvoma, da je treba ti vrednotenji opredeliti za začasni (razdelek 2).

1. Dopustnost tega preizkusa v fazi pritožbenega postopka

48. V sistemu nadzora zakonitosti pred sodišči Unije spor načeloma določijo in opredelijo stranke, ki s tem določijo obseg predmeta spora. [17]

[16] V skladu s tem ti združeni sklepni predlogi ne obravnavajo niti posameznih pritožbenih razlogov v zadevah C-874/19 P in C-934/19 P, ki jim je EOR nasprotoval, niti vprašanja procesnega upravičenja družb Algebris in Anchorage, da na Splošnem sodišču zastopajo določene sklade, na kar je EOR opozoril tako pred Splošnim sodiščem kot tudi v zadevi C-934/19 P.

[17] Sodbi z dne 10. decembra 2013, Komisija/Irska in drugi (C-272/12 P, EU:C:2013:812, točka 27), in z dne 14. novembra 2017, British Airways/Komisija (C-122/16 P, EU:C:2017:861, točka 87).

49. Načeloma se sodni nadzor Sodišča v okviru pritožbenega postopku nanaša le na tožbene razloge, ki so bili uveljavljeni že v postopku pred Splošnim sodiščem. Tožbeni razlogi, ki niso bili navedeni že v postopku pred Splošnim sodiščem, čeprav bi lahko bili, v pritožbenem postopku niso dopustni.[18]

50. EOR pa na prvi stopnji začasnosti vrednotenj 1 in 2 ni izpodbijal in zato ni predmet spora. Tako v pritožbenem postopku v zvezi s tem ne more navesti novih trditev.[19]

51. Nekatere tožbene razloge je sicer mogoče ali celo treba preizkusiti po uradni dolžnosti.[20] Sodišče lahko tako v pritožbenem postopku po uradni dolžnosti preizkusi tožbeni razlog, ki bi ga moralo po uradni dolžnosti preizkusiti Splošno sodišče. Tožbeni razlog v zvezi z materialno zakonitostjo odločbe, ki se nanaša na kršitev Pogodb ali predpisa za njuno izvajanje v smislu člena 263 PDEU, sodišče Unije lahko preizkusi le, če ga je tožeča stranka (pravočasno) navedla.[21]

52. Tako je Sodišče že odločilo, da je preizkus pogoja za uporabo izpodbijanega ukrepa po uradni dolžnosti s strani Splošnega sodišča nedopusten, kadar nobena od strank ni izpodbijala obstoja tega pogoja.[22]

53. Pri opredelitvi vrednotenj 1 in 2 za začasni v smislu člena 20(11) Uredbe EMR pa gre za ugovor, ki zadeva materialno zakonitost odločitve, da se ne opravi naknadno dokončno vrednotenje. Iz besedila te določbe namreč izhaja, da je obstoj začasnega vrednotenja pogoj za opravo naknadnega dokončnega vrednotenja.

54. Zato bi lahko Sodišče začasnost vrednotenj 1 in 2 preizkusilo le, če bi ga ena od strank pred Splošnim sodiščem veljavno izpodbijala. V kolikor je EOR to storil na ustni obravnavi v pritožbenem postopku, pa je treba to argumentacijo zavreči kot prepozno.[23] Preizkus tega vprašanja je zato v tem primeru izključen.

2. Vsebinski preizkus

55. Za primer, da bi Sodišče vendarle štelo, da je mogoče začasni značaj vrednotenj 1 in 2 po uradni dolžnosti preizkusiti tudi še v pritožbenem postopku, bom to podredno obravnavala v nadaljevanju.

56. Za to je najprej treba pojasniti delovanje in pomen vrednotenja za reševanje (razdelek a)). Nato je mogoče odgovoriti na vprašanje, ali je treba vrednotenji 1 in 2 šteti za začasni (razdelek b)).

[18] Sodbe z dne 23. novembra 2000, British Steel/Komisija (C-1/98 P, EU:C:2000:644, točka 47); z dne 29. aprila 2004, IPK-München in Komisija (C-199/01 P in C-200/01 P, EU:C:2004:249, točka 52), in z dne 21. septembra 2006, JCB Service/Komisija (C-167/04 P, EU:C:2006:594, točka 114).

[19] Glej v tem smislu tudi sodbi z dne 26. septembra 2013, Dow Chemical/Komisija (C-179/12 P, EU:C:2013:605, točka 82), in z dne 30. aprila 2014, FLSmidth/Komisija (C-238/12 P, EU:C:2014:284, točka 42).

[20] Sodbi z dne 10. decembra 2013, Komisija/Irska in drugi (C-272/12 P, EU:C:2013:812, točka 28), in z dne 14. novembra 2017, British Airways/Komisija (C-122/16 P, EU:C:2017:861, točka 88).

[21] Glej sodbo z dne 10. decembra 2013, Komisija/Irska in drugi (C-272/12 P, EU:C:2013:812, točka 28).

[22] Glej sodbo z dne 10. decembra 2013, Komisija/Irska in drugi (C-272/12 P, EU:C:2013:812, točka 33).

[23] Glej točko 50 teh sklepnih predlogov.

a) Delovanje in pomen vrednotenja za reševanje

57. V okviru vsakega reševanja se opravijo (vsaj) tri vrednotenja kreditne institucije, ki je zašla v težave. Člen 20 Uredbe EMR sicer izrecno razlikuje le med vrednotenjem, ki se opravi pred reševanjem (odstavki od 1 do 10), in vrednotenjem, ki se opravi po tem (odstavki od 16 do 18). Iz uvodne izjave 1 Delegirane uredbe (EU) 2018/345 [24] pa izhaja, da se pred reševanjem, torej z vidika *ex-ante*, opravita dve različni vrednotenji. Če se opravita, sta lahko ti vrednotenji le začasni. [25] Pri tretjem vrednotenju gre za vrednotenje z vidika *ex-post* [26], vendar ne gre za naknadno dokončno vrednotenje v smislu člena 20(11) Uredbe EMR, ki se zahteva v obravnavani zadevi.

58. Namen prvega vrednotenja je v skladu s členom 20(5)(a) Uredbe EMR prispevati k ugotovitvi, ali so izpolnjeni pogoji za reševanje ali za odpis oziroma konverzijo kapitalskih instrumentov. Zaradi tega se v skladu s to uredbo v bistvu upoštevajo bilančne vrednosti sredstev in obveznosti zadevne kreditne institucije, da bi se ugotovilo, ali je podana oziroma ali grozi bilančna prezadolženost ali plačilna nesposobnost. [27] Drugo vrednotenje je namenjeno zlasti odločitvi o izbiri instrumenta za reševanje in oblikovanju strategije reševanja, glej člen 20(5), od (b) do (g), Uredbe EMR. Pri tem naj bi se ugotovila ekonomska vrednost sredstev in obveznosti. [28] Tretje vrednotenje, ki se opravi po izvedbi ukrepov za reševanje, je namenjeno preizkusu, ali bi bili delničarji in upniki deležni boljše obravnave v okviru običajnega insolvenčnega postopka. S tem naj bi se zagotovilo, da zaradi oblastne intervencije noben upnik ni v slabšem položaju, kot bi bil v primeru prenehanja zadevne kreditne institucije v običajnem insolvenčnem postopku (tako imenovano načelo „No creditor worse off“). V nasprotnem primeru nastane pravica do nadomestila v skladu s členom 76(1)(e) Uredbe EMR.

59. Drugo vrednotenje ima največji vpliv na konkretno oblikovanje odločitve o reševanju in s tem na pravne položaje delničarjev in upnikov. [29] Izid tega vrednotenja – konkretno ugotovljena negativna razlika med vrednostjo sredstev in višino obveznosti zadevne banke (v nadaljevanju: kapitalski primanjkljaj) – določa, v kolikšnem obsegu sta potrebna odpis in konverzija kapitalskih instrumentov. [30]

60. Odpis in konverzija kapitalskih instrumentov, s katerima se uresničuje koncept reševanja s sredstvi upnikov, se lahko označi za „jedro“ reševanja bank v okviru enotnega mehanizma za reševanje (v nadaljevanju: EMR). Pri oblikovanju tega mehanizma je namreč evropski zakonodajalec sprejel načelno odločitev, da breme izgub propadajočih bank namesto davkoplačevalcev nosijo delničarji in upniki. [31] Zato je bil z EMR uveden koncept reševanja s sredstvi upnikov (*bail-in*). Ta pojem pomeni bilančno prestrukturiranje, torej izravnavo izgub in po potrebi dokapitalizacijo banke *z odpisom in konverzijo kapitalskih instrumentov*, pri čemer

[24] Delegirana uredba Komisije z dne 14. novembra 2017 o dopolnitvi Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede regulativnih tehničnih standardov, ki določajo merila v zvezi z metodologijo za ocenjevanje vrednosti sredstev in obveznosti institucij ali subjektov (UL 2018, L 67, str. 8, v nadaljevanju: Uredba 2018/345).

[25] Glej člen 20(3), (10) in (11), Uredbe EMR.

[26] Glej člen 1(1), prvi pododstavek, Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/344 z dne 14. novembra 2017 o dopolnitvi Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede regulativnih tehničnih standardov, ki določajo merila v zvezi z metodologijami za vrednotenje razlik pri obravnavi v postopku reševanja (UL 2019, L 67, str. 3, v nadaljevanju: Uredba 2018/334).

[27] Glej člen 18(4)(b) in (c) Uredbe EMR.

[28] Glej uvodno izjavo 7 Uredbe 2018/345.

[29] Glej tudi uvodno izjavo 63 Uredbe EMR.

[30] Glej v tem smislu sodbo z dne 4. marca 2021, Liaño Reig/EOR (C-947/19 P, EU:C:2021:172, točka 73). To med drugim izhaja iz člena 21(8), drugi pododstavek, in (10) ter člena 27(13) Uredbe EMR.

[31] Glej uvodno izjavo 73 in člen 14(2) Uredbe EMR.

so imetniki teh kapitalskih instrumentov delničarji in upniki zadevne banke. Nasprotje temu je reševanje z javnimi sredstvi (*bail-out*), torej izravnava izgub in dokapitalizacija *z vlaganjem kapitala*, največkrat v obliki javnih sredstev.

61. Koncept reševanja s sredstvi upnikov se v Uredbi EMR pojavi tako kot samostojen instrument za reševanje (člen 27) kot tudi v obliki „pooblastila za odpis ali konverzijo kapitalskih instrumentov“ iz člena 21 Uredbe EMR.[32] To pooblastilo ni instrument za reševanje v ožjem pomenu, a se praviloma uporabi pred katerim od treh drugih instrumentov za reševanje, da bi se v okviru slehernega reševanja zagotovilo, da delničarji in upniki krijejo ustrezen del izgub. Tako je bilo tudi v obravnavani zadevi, saj je EOR pred uporabo instrumenta prodaje poslovanja iz člena 24 Uredbe EMR izvedel odpis in konverzijo kapitalskih instrumentov.[33]

62. Konkretno odpis kapitalskih instrumentov omogoča pokritje izgub, ker se s tem, preprosto povedano, pasivna stran bilance „zmanjša“ za nominalno vrednost teh instrumentov. Če torej pride do zmanjšanja vrednosti na aktivni strani, se lahko na ta način bilančno izravnata. Poleg tega se lahko s konverzijo tako imenovanih ustreznih kapitalskih instrumentov v navadni lastniški temeljni kapital v bilanci ponovno vzpostavi količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala, določen v členu 92(1) CRR, in tako banka dokapitalizira.[34] Če se namreč obveznosti, kot so določene obveznice in podrejeni instrumenti (ustrezni kapitalski instrumenti)[35], konvertirajo v delnice (torej navaden lastniški temeljni kapital)[36], se zviša delež navadnega lastniškega temeljnega kapitala v skupnih obveznostih in s tem tudi navedeni količnik.

63. Odpis in konverzija kapitalskih instrumentov tako potekata v določenem vrstnem redu, tako imenovani kaskadi obveznosti v skladu s členom 17 Uredbe EMR.[37] Pri tem gre v bistvu za obratni insolvenčni vrstni red. Zato se izgube najprej izravnajo z odpisom delnic, nato z odpisom in/ali konverzijo določenih dolgoročnih, podrejenih obveznic in podobnih obveznosti itd.

64. Večji kot je kapitalski primanjkljaj, ugotovljen z drugim vrednotenjem, obsežnejša je odgovornost upnikov, določena v členu 17 Uredbe EMR.[38]

65. Določanje ekonomske vrednosti sredstev in obveznosti zadevne banke v okviru vrednotenja v skladu s členom 20 Uredbe EMR, ki je potrebno za ugotovitev kapitalskega primanjkljaja, je zelo kompleksno. Poleg tega je to določanje močno odvisno od določenih okvirnih pogojev, kot so čas, količina in kakovost razpoložljivih podatkov in tržnih razmer.[39]

66. Čas pa je omejena dobrina, kadar se pokaže, da se ekonomski položaj banke hitro slabša. Kadar je namreč tržno zaupanje enkrat izgubljeno, propada brez posredovanja države ni več mogoče preprečiti.[40]

[32] Bistvena razlika med reševanjem s sredstvi upnikov v skladu s členom 27 ter odpisom in konverzijo v skladu s členom 21 je v zvezi z obsegom potencialne odgovornosti: v skladu s členom 21 se lahko odpiše in konvertira le regulatorni kapital (torej navadni lastniški in dodatni temeljni kapital ter dodatni kapital), pri reševanju s sredstvi upnikov pa načeloma vse obveznosti banke do višine jamstva za vloge.

[33] Glej točko 18 teh sklepnih predlogov.

[34] Glej na primer člen 27(13)(b) Uredbe EMR.

[35] Glej v zvezi z opredelitvijo člen 3(1), točka 51, Uredbe EMR.

[36] Glej člen 28(1)(a) CRR.

[37] Glej v zvezi s tem točko 9 teh sklepnih predlogov.

[38] Glej v zvezi s tem točko 59 teh sklepnih predlogov.

[39] European Banking Authority, Handbook on Valuation for Purposes of Resolution, 22. Februar 2019, str. 7.

[40] Glej Adolff/Eschwey, *Lastenverteilung bei der Finanzmarktstabilisierung*, ZHR 177 (2013), str. 904, od 910 do 912; Binder, *Ausgestaltung und Umsetzung der aufsichtsrechtlichen Restrukturierung*, ZBB 2012, 417, 421.

67. Da bi se to preprečilo – in s tem vplive na celotno gospodarstvo zadržalo na najnižji možni ravni – sta BRRD in Uredba EMR organom za reševanje podelili zelo široka pooblastila, da bi propad *prehiteli*. Zato pa morajo ravnati zlasti hitro, učinkovito in odločno. [41]

68. Zaradi tega člen 20(10) določa, da se v primeru nujnih okoliščin lahko izvede začasno vrednotenje.

b) Začasnost vrednotenj 1 in 2 v obravnavani zadevi

69. V skladu s členom 20(11) Uredbe EMR (*ex-ante*) vrednotenje velja za začasno, če ne izpolnjuje vseh zahtev iz odstavkov 1 ter od 4 do 9; v tem primeru se takoj, ko je to mogoče, opravi naknadno dokončno vrednotenje, ki je v celoti skladno z vsemi zahtevami iz navedenih odstavkov.

70. Člen 20(1) določa, da vrednotenje opravi neodvisen strokovnjak. Če to ni mogoče, ga lahko izvede EOR, a v tem primeru to velja za začasno. Ker je v obravnavani zadevi vrednotenje 1 izvedel EOR, ni torej nobenega dvoma, da je začasno.

71. Vrednotenje 2 pa je opravil neodvisen strokovnjak – družba Deloitte. Opredelitev tega vrednotenja za „začasno“ je tako glede na besedilo člena 20(11) Uredbe EMR odvisna zlasti od tega, ali izpolnjuje zahteve iz odstavkov od 4 od 9.

72. Med te zahteve spada na primer posodobljena bilanca stanja in poročilo o finančnem položaju institucije (odstavek 7(a)), analiza in ocena računovodske vrednosti sredstev (točka (b)) ter seznam neporavnanih bilančnih in zunajbilančnih obveznosti, prikazanih v obračunih in evidencah, z označenimi posameznimi krediti in prednostno razvrstitvijo v skladu s členom 17 Uredbe EMR (točka (c)). Če se uporabi institut prodaje poslovanja, se v skladu z odstavkom 8 pripravi tudi ocena vrednosti sredstev in obveznosti podjetja na podlagi tržne vrednosti. Nazadnje, v skladu z odstavkom 9 vrednotenje prikazuje nadaljnjo delitev upnikov na razrede glede na njihovo prednostno razvrstitev in oceno obravnave, ki bi je bil po pričakovanjih deležen posamezen razred v okviru običajnega insolvenčnega postopka.

73. V nasprotju s tem, kar je EOR navedel na ustni obravnavi v zadevi C-874/19 P, pa zgolj na podlagi okoliščine, da vrednotenje 2 vsaj deloma vsebuje vse te elemente, ni mogoče sklepati, da je dokončno.

74. To izhaja že neposredno iz besedila člena 20(10) Uredbe EMR: v skladu s to določbo naj bi se tudi takrat, kadar se zaradi nujnih okoliščin izvede le začasno vrednotenje, upoštevale zahteve iz odstavkov 1, 4, 7 in 9, kolikor je to glede na okoliščine razumno izvedljivo. Povedano drugače, v skladu s to določbo se vrednotenje lahko šteje za začasno tudi, kadar te zahteve deloma upošteva. Odločilno je, ali je „v celoti“ skladno s temi zahtevami, saj se vrednotenje v skladu s členom 20(11) le tem primeru šteje za dokončno.

75. Začasnost ali dokončnost vrednotenja je torej *kvalitativno merilo*, izpolnitev katerega je odvisna zlasti od razpoložljivega časa. [42] To se kaže na primer v tem, da se v upoštevnih določbah izhaja iz tega, da začasno vrednotenje temelji na manj popolnih informacijah in podatkih. [43] Do

[41] Glej v tem smislu sodbo z dne 6. maja 2021, ABLV Bank in drugi/ECB (C-551/19 P in C-552/19 P, EU:C:2021:369, točka 55).

[42] Glej v zvezi s tem točko 65 teh sklepnih predlogov.

[43] Glej člen 6(e) Uredbe 2018/345 ter European Banking Authority, Handbook on Valuation for Purposes of Resolution, 22. februar 2019, str. 15, 26.

tega pa pride prav zaradi pomanjkanja časa za zbiranje in ureditev teh podatkov. Strokovnjaki menijo, da vrednotenje posamezne banke v povprečju traja vsaj šest mesecev.[44] Glede na bilančno vsoto in aktivnost je lahko potrebno še daljše obdobje.

76. V praksi bo zato reševanje praviloma potekalo na podlagi začasnega vrednotenja.[45] Prav zato člen 20(13) Uredbe EMR določa, da je lahko začasno vrednotenje veljavna podlaga odločitve o reševanju.[46]

77. V obravnavani zadevi je bilo vrednotenje šeste največje španske banke z bilančno vsoto 130 milijard EUR, ki je obsegala sredstva, ki jih je zelo težko vrednotiti, kot so slaba posojila, nepremično premoženje in odložene terjatve za davek, izvedeno v dvanajstih dneh. V tem času pa nikakor ni bilo mogoče zajeti vseh sredstev in obveznosti, zato je družba Deloitte vrednotenje sama označila za „začasno“.[47] Revizorji so se zato morali osredotočiti zlasti na bistvena sredstva in obveznosti.[48]

78. Takšno ravnanje je pri začasnem vrednotenju vsekakor upravičeno in prav zato začasno vrednotenje v skladu s členom 20(10), drugi pododstavek, Uredbe EMR vključuje blažilnik za dodatne izgube.[49] Vrednotenje 2 tak blažilnik nesporno vključuje.

79. V zvezi s tem je EOR na ustni obravnavi v zadevi C-874/19 P sicer navedel, da besedilo člena 20(10), drugi pododstavek, Uredbe EMR ne izključuje že v izhodišču, da bi tudi dokončno vrednotenje lahko vključevalo takšen blažilnik.

80. Tako razlago pa je treba zavrniti. Iz člena 13 Uredbe 2018/345 namreč izhaja, da je blažilnik namenjen pokritju dodatnih izgub, ki so v trenutku začasnega vrednotenja še negotove ali jih ni mogoče ugotoviti. Nasprotno je namen dokončnega vrednotenja zagotoviti prav to, da so vse izgube v zvezi s sredstvi v celoti ugotovljene in da je mogoče sprejeti odločitev, da se ponovno vknjižijo terjatve upnikov ali poveča vrednost nadomestil, ki jih plačata premostitvena institucija ali nosilec upravljanja sredstev (člen 20(11), drugi pododstavek, Uredbe EMR). Dokler pa je vključen blažilnik za dodatne izgube, teh ugotovitev ni mogoče napraviti. Dejanski kapitalski primanjkljaj je namreč mogoče ugotoviti šele, če so vsa sredstva in obveznosti v celoti ovrednoteni.

81. Iz vsega navedenega izhaja, da je Splošno sodišče pravilno štelo, da sta vrednotenji 1 in 2 začasni.

44 Glej Philippon/Salord, *Bail-in and Bank Resolution in Europe*, International Center for Monetary and Banking Studies, 2017, str. 47.

45 Glej na primer Wojcik, *Bail-in in the Banking Union*, CMLR 53 (2016) 91 (110); Binder, *Komplexitätsbewältigung durch Verwaltungsverfahren*, ZHR 179 (2015) 83 (120).

46 Gardella, v Busch/Ferranini (Hrsg.), European Banking Union, *Bail-in and the Financing of Resolution within the SRM Framework*, prva izdaja, 2015, 11.55.

47 Glej tudi točko 16 teh sklepnih predlogov.

48 Glej de Groen, *Valuation reports in the context of banking resolution: What are the challenges*?, Economic Governance Support Unit, Evropski parlament, junij 2018, PE 624.418, str. 11.

49 European Banking Authority, Handbook on Valuation for Purposes of Resolution, 22. februar 2019, str. 12, 26.

B. Pritožbi

82. Pritožnice v bistvu menijo, da je bila družba Banco Popular v okviru začasnega vrednotenja 2 zlasti zaradi blažilnika na koncu bistveno prenizko vrednotena. Po njihovem mnenju zato odpis in/ali konverzija njihovih kapitalskih instrumentov v obsegu, v kakršnem je bila izvedena, ni bila upravičena in imajo zato na podlagi naknadnega dokončnega vrednotenja pravico do finančne izravnave ali nadomestila.

1. Izpodbijana sklepa

83. Splošno sodišče pa je v izpodbijanih sklepih odločilo, da naknadno dokončno vrednotenje v danih okoliščinah ne bi moglo vplivati na pravni položaj pritožnic. Zato je tožbi kot nedopustni zavrglo.

84. Pri tem je Splošno sodišče v primeru družb Algebris in Anchorage zavrnilo, da bi se odločitev nanju neposredno nanašala v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU[50], saj je za to v skladu z ustaljeno sodno prakso med drugim nujno, da ima zahtevani ukrep neposredne učinke na pravni položaj tožeče stranke.[51] V primeru družbe Aeris je odločilo, da odločitev, da se naknadno dokončno vrednotenje ne opravi, ne pomeni izpodbojnega akta v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU. Zavezujoči pravni učinki te odločitve naj namreč ne bi vplivali na interese družbe Aeris tako, da bi bistveno spremenili njen pravni položaj.[52]

85. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče pojasnilo, da se zadnjenavedena zahteva prekriva s pogojem neposrednega nanašanja, ki mora biti izpolnjen glede ničnostnih tožb, ki jih vložijo osebe, ki niso naslovniki akta Unije[53], kot sta družbi Algebris in Anchorage. Zato je pravno vprašanje, ki se postavlja, v obeh zadevah enako.

86. Splošno sodišče je svoje stališče, da izvedba naknadnega dokončnega vrednotenja družbe Banco Popular ne bi moglo imeti nobenih učinkov na pravni položaj pritožnic, v bistvu utemeljilo s tem, da to vrednotenje v obravnavani zadevi ne bi uresničevalo nobenega od namenov, navedenih v členu 20(11), drugi pododstavek, Uredbe EMR, in zato za pritožnice vsekakor ne bi imelo nobenih posledic.

87. V skladu s točko (a) te določbe naj bi naknadno dokončno vrednotenje na eni strani zagotovilo, da so vse izgube v zvezi s sredstvi banke, ki se rešuje, v celoti priznane v njenih računovodskih obračunih. Tega namena pa po mnenju Splošnega sodišča po popolnem odpisu in konverziji regulativnega kapitala družbe Banco Popular in naknadni združitvi z družbo Banco Santander ni več mogoče doseči, saj naj bi bila zadnjenavedena sedaj odgovorna, da so vsa sredstva in vse obveznosti, ki so bili na tak način preneseni, pravilno prikazani v bilanci.[54]

[50] Glej točko 64 izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19.

[51] Sodbe z dne 5. maja 1998, Glencore Grain/Komisija (C-404/96 P, EU:C:1998:196, točka 41); z dne 13. oktobra 2011, Deutsche Post in Nemčija/Komisija (C-463/10 P in C-475/10 P, EU:C:2011:656, točka 66), in z dne 6. novembra 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija, Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori in Komisija/Ferracci (od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873, točka 42).

[52] Glej točko 61 izpodbijanega sklepa v zadevi T-599/18.

[53] Sodba z dne 13. oktobra 2011, Deutsche Post in Nemčija/Komisija (C-463/10 P in C-475/10 P, EU:C:2011:656, točka 38).

[54] Glej točko 42 izpodbijanega sklepa v zadevi T-599/18 in točko 44 izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19.

88. Na drugi strani naj naknadno dokončno vrednotenje v obravnavani zadevi prav tako ne bi moglo voditi do odločitve iz člena 20(11), drugi pododstavek, točka (b), in (12) Uredbe EMR. Ta določba za primer, da je pri naknadnem dokončnem vrednotenju ugotovljena drugačna dejanska velikost kapitalskega primanjkljaja, kot je bila ugotovljena pri začasnem vrednotenju, določa dve možnosti za popravo: če je bil na podlagi začasnega vrednotenja uporabljen instrument reševanja s sredstvi upnikov, se lahko na eni strani sprejme odločitev, da se ponovno vknjižijo terjatve upnikov (odstavek 11, drugi pododstavek, točka (b), v povezavi z odstavkom 12(a))[55]. Na drugi strani se lahko po naknadnem dokončnem vrednotenju sprejme odločitev o povečanju vrednosti nadomestil, ki jih je plačala premostitvena institucija ali nosilec upravljanja sredstev v zameno za prenos sredstev ali obveznosti (odstavek 11, drugi pododstavek, točka (b), v povezavi z odstavkom 12(b)).

89. V obravnavani zadevi pa naj ne bi bil podan noben od teh primerov, ker se je po tem, ko je EOR uporabil svoja pooblastila za odpis in konverzijo, uporabil instrument prodaje poslovanja. Za ta primer pa naj člen 20(12)(b) Uredbe EMR ne bi določal naknadnega povečanja nadomestila, ki ga plača pridobitelj. Prav tako naj v skladu s točko (a) te določbe v primeru popolnega odpisa in konverzije vseh delnic in zadevnih kapitalskih instrumentov in končnem prenosu novih delnic na tretjo osebo ne bi bilo možnosti, da se te ponovno vknjižijo. Pritožnice zato na podlagi naknadnega dokončnega vrednotenja ne bi mogle doseči naknadnega vknjiženja svojih delnic ali terjatev niti pridobiti kakšne druge oblike nadomestila.[56]

90. V najboljšem primeru bi prišlo v poštev nadomestilo, določeno v členu 76(1)(e) Uredbe EMR, če bi se v okviru vrednotenja 3 ugotovilo, da morajo pritožnice v okviru reševanja nositi večjo izgubo, kot bi jo v okviru običajnega insolvenčnega postopka. Zahtevano naknadno dokončno vrednotenje pa ne bi pomenilo ustrezne podlage za to in torej tudi v tem smislu ne bi moglo vplivati na pravni položaj pritožnic.[57]

2. Preizkus pritožbenih razlogov

91. Takšna razlaga člena 20(11) in (12) Uredbe EMR, ki jo je navedlo Splošno sodišče, je po mnenju pritožnic pravno napačna.

92. Pritožnice menijo, da bi jim morala biti v skladu z načelom enakega obravnavanja enako kot zadevnim družbenikom in delničarjem v primeru uporabe instrumentov za reševanje iz člena 20(12) Uredbe EMR (vzpostavitev premostitvene institucije, izčlenitev sredstev in reševanje s sredstvi upnikov) priznana pravica, da zahtevajo naknadno dokončno vrednotenje, da bi lahko prav tako kot ti družbeniki in delničarji dosegli vknjiženje svojih delnic ali terjatev oziroma povečanje nadomestila, ki ga je plačal pridobitelj.[58] To naj ne bi smelo biti izključeno zgolj zato, ker se je pri reševanju družbe Banco Popular po odpisu in konverziji kapitalskih instrumentov uporabil instrument prodaje poslovanja.

93. V tem oziru naj bi bilo naknadno dokončno vrednotenje nujno, da bi se določilo primerno nadomestilo za izgubo lastnine v smislu člena 17(1), drugi stavek, Listine, zato naj bi neizvedba vrednotenja učinkovala na pravni položaj pritožnic. Le naknadno dokončno vrednotenje naj bi jim

[55] Glej v zvezi s pomenom izida vrednotenja za obseg odpisa in konverzije kapitalskih instrumentov člena 21(8), drugi pododstavek, in (10) ter 27(13) Uredbe EMR, kakor tudi točko 59 teh sklepnih predlogov.

[56] Glej točki 46 in 47 ter od 48 do 52 izpodbijanega sklepa v zadevi T-599/18 in točki 48 in 49 ter od 50 do 54 izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19.

[57] Glej točki 60 in 61 izpodbijanega sklepa v zadevi T-599/18 ter točki 63 in 64 izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19.

[58] Drugi pritožbeni razlog v zadevi C-934/19 P.

omogočilo, da določijo obseg, v katerem so bili njihovi kapitalski instrumenti domnevno nezakonito odpisani in konvertirani, in posledično višino nadomestila, ki bi ga morale prejeti. Možnost nadomestila (v obravnavani zadevi brezplodna) v višini likvidacijske vrednosti njihovih delnic, ki je bila predmet vrednotenja 3 („No creditor worse off“), naj ne bi bila zadostna, saj bi lahko naknadno dokončno vrednotenje privedlo do ugotovitve višje vrednosti njihovih kapitalskih instrumentov. [59]

94. Argumenti pritožnic temeljijo na neustrezni razlagi funkcije člena 20(11) in (12) Uredbe EMR, za razumevanje katerega je najprej treba pojasniti način delovanja različnih instrumentov za reševanje in njihovo uporabo (razdelek a)). Iz tega izhaja, da razlaga te določbe, ki jo je navedlo Splošno sodišče, ni v nasprotju niti s členom 17 Listine (razdelek b)) niti z načelom enakega obravnavanja (razdelek c)).

a) Način delovanja instrumentov za reševanje in njihova uporaba s strani EOR

95. Uredba EMR pozna štiri instrumente za reševanje [60]: prodajo poslovanja (člen 24), vzpostavitev premostitvene institucije (člen 25), izločitev sredstev (člen 26) in instrument za reševanje s sredstvi upnikov (člen 27).

96. Pri reševanju s sredstvi upnikov se, kot je bilo že pojasnjeno [61], zadevna banka bilančno prestrukturira z odpisom in konverzijo kapitalskih instrumentov, da bi se nato lahko urejeno reševala ali nadaljevala s poslovanjem. [62]

97. Tako pri vzpostavitvi premostitvene institucije kot tudi pri izločitvi sredstev se del sredstev, pravic, obveznosti ali delnic propadajoče banke proti plačilu nadomestila prenese na podjetje, ki ga ustanovijo in vodijo javni organi. Cilj tega podjetja je, da se z njimi upravlja tako, da bi čim prej postale dobičkonosne, z namenom poznejše prodaje. Če se vzpostavi premostitvena institucija, ta v vsakem primeru začasno prevzame vodenje kritičnih funkcij banke. Preostane tako imenovana slaba banka (*bad bank*), ki nato preneha v skladu z običajnimi insolvenčnimi predpisi.

98. Instrument prodaje poslovanja prav tako obsega prenos delnic oziroma sredstev, pravic ali obveznosti propadajoče banke, a v tem primeru na zasebnega pridobitelja, ki mora prav tako plačati nadomestilo. Če se propadajoča banka proda kot celota, pa – drugače kot pri vzpostavitvi premostitvene institucije – v tem trenutku preneha obstajati.

99. Pri odločitvi o izbiri instrumenta za reševanje mora EOR v skladu členom 18(5) Uredbe EMR zagotoviti uresničitev ciljev reševanja, navedenih v členu 14. To pomeni, da mora zlasti zagotoviti kontinuiteto kritičnih funkcij, se izogniti resnim negativnim vplivom na finančno stabilnost ter zaščititi javna sredstva in vlagatelje. Največja možna zaščita delničarjev in upnikov propadajoče banke ni eden od ciljev reševanja. Izbira najustreznejšega instrumenta za reševanje glede na te cilje terja kompleksno presojo, katere sodni nadzor je omejen. [63]

[59] Glej drugi del prvega pritožbenega razloga družb Algebris in Anchorage v zadevi C-934/19 P ter drugi in tretji pritožbeni razlog družbe Aeris v zadevi C-874/19 P.

[60] Ta instrumentarij je v bistvu skladen s tistim, ki ga določa BRRD in ki ga uporabljajo nacionalni organi za reševanje pri izvedbi načrtov za reševanje, ki jih pripravi EOR, ter pri reševanju bank pod državnim nadzorom, glej uvodno izjavo 10 Uredbe EMR.

[61] Glej točke od 60 do 62 teh sklepnih predlogov.

[62] Glej člen 27(1)(a) in (2) Uredbe EMR.

[63] Glej tudi člen 85(3) BRRD.

100. Vrednotenje sredstev in obveznosti je le eden izmed mnogih upoštevnih dejavnikov tako pri odločitvi, ali so izpolnjeni pogoji za reševanje v skladu s členom 18(1) Uredbe EMR, kot tudi pri izbiri instrumenta za reševanje.[64] Poleg tega so pomembni še rezultati stresnih testov, nadaljujoče izpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja in zlasti javni interes za reševanje, na katerega med drugim vpliva položaj banke in njenih dejavnosti v širšem gospodarstvu.

101. V zvezi s tem sicer pritožnice utemeljeno trdijo, da lahko vključitev blažilnika v začasno vrednotenje ali velikost tega blažilnika v navedenem vrednotenju vodi k povečanju obveznosti zadevne banke, kar lahko po drugi strani vpliva na odločitev o uvedbi reševanja.[65] Povedano drugače, pretirano previdno začasno vrednotenje lahko prispeva k temu, da se sprejme odločitev o reševanju.

102. V nasprotju s svojo argumentacijo pa pritožnice naknadnega dokončnega vrednotenja – celo če bi se s tem vrednotenjem brez vključitve blažilnika ugotovila večja neto vrednost sredstev zadevne banke v trenutku reševanja – ne bi mogle uporabiti za to, da bi v postopku proti odločitvi o reševanju dokazovale vsebinsko nepravilnost začasnega vrednotenja ali nezakonitost odločitve o reševanju.

103. Prvič, negotovosti pri začasnem vrednotenju so inherentne in zaradi njih vrednotenje ni „nepravilno“. Drugič, iz člena 20(13) Uredbe EMR izhaja, da odločitev o reševanju ni nezakonita že zato, ker je izdana na podlagi začasnega vrednotenja. Prav tako določen izid vrednotenja ne pomeni obvezne uporabe določenega instrumenta za reševanje. To velja tudi, če temelji na domnevah, ki so se pozneje izkazale za pretirano previdne.

104. Razlog za to je, da bi se sicer sistemu, uvedenemu z Uredbo EMR in BRRD, odvzela bistvena stabilizacijska funkcija. Primarni cilj EMR, to je stabilizirati finančni sistem in vplive bančnih kriz na realno gospodarstvo zadržati na najnižji možni ravni, je namreč mogoče doseči le, če lahko organi za reševanje ukrepajo hitro, učinkovito in odločno.[66] Pri tem je med drugim odločilnega pomena zaupanje trga v sposobnost ukrepanja organov in v vsebino njihovih odločitev.[67]

105. Čeprav je torej seveda mogoče vložiti tožbo zoper odločitev o reševanju, pa je težišče pravnega varstva nedvomno na naknadnem preizkusu ustreznosti nadomestila, ki ga lahko zahtevajo delničarji in upniki zaradi izgube svojega lastniškega položaja. To je razvidno iz člena 85(4) BRRD, v skladu s katerim razveljavitev odločitve organa za reševanje ne vpliva na poznejša upravna dejanja ali transakcije.

106. Kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, pa naknadno dokončno vrednotenje v nasprotju z trditvami pritožnic nima vpliva na to nadomestilo.

[64] Zlasti reševanje banke nikakor ni odvisno od ugotovitve njene prezadolženosti ali plačilne nesposobnosti, glej v zvezi s tem tudi sodbo z dne 6. maja 2021, ABLV Bank in drugi/ECB (C-551/19 P in C-552/19 P, EU:C:2021:369, točka 62).

[65] Glej v zvezi s tem tudi Gardella, v Busch/Ferranini (Hrsg.), European Banking Union, *Bail-in and the Financing of Resolution within the SRM Framework*, prva izdaja, 2015, 11.55.

[66] Glej točko 67 teh sklepnih predlogov.

[67] Glej v zvezi s tem Wojcik, *Bail-in in the Banking Union*, CMLR 53 (2016) 91 (131).

b) Naknadno dokončno vrednotenje kot podlaga za ustrezno nadomestilo v smislu člena 17(1), drugi stavek, Listine?

107. Pritožnice v bistvu trdijo, da člen 20(11) in (12) Uredbe EMR temelji na pravni logiki člena 17(1), drugi stavek, Listine. Ker v začasnem vrednotenju vrednost delnic in zadevnih kapitalskih instrumentov zadevne banke ni ustrezno prikazana, bi morala biti dejanska ekonomska vrednost za nadomestilo ugotovljena z naknadnim dokončnim vrednotenjem v skladu s to določbo.

108. Konkretno, družbi Algebris in Anchorage domnevata, da bi v obravnavani zadevi naknadno dokončno vrednotenje prikazalo bistveno manjši kapitalski primanjkljaj, zaradi česar odpis in konverzija instrumentov dodatnega temeljnega kapitala in dodatnega kapitala ne bi bila potrebna.[68] Na podlagi tega sklepata, da bi lahko naknadno dokončno vrednotenje pomenilo podlago za nadomestilo. Družba Aeris pa trdi, da bi se lahko z naknadnim dokončnim vrednotenjem v tem primeru ugotovilo, da je bila neto vrednost sredstev družbe Banco Popular v trenutku reševanja pozitivna. V tem primeru naj bi bila tudi vrednost njenih delnic družbe Banco Popular pozitivna in bi ji zato morala biti povrnjena.[69]

109. Člen 20(11) in (12) naj bi zato določal, da bi morala biti zadevnim delničarjem in upnikom povrnjena vrednost njihovih instrumentov, ki je naknadno ugotovljena na podlagi naknadnega dokončnega vrednotenja kreditne institucije. To bi moralo prek okvirov izrecnega besedila te določbe veljati ne glede na to, kateri instrument za reševanje se uporabi.

110. Splošno sodišče naj bi s tem, da je odločilo, da bi vknjiženje delnic ali terjatev na podlagi naknadnega dokončnega vrednotenja prišla v poštev le v primeru uporabe instituta reševanja s sredstvi upnikov, naknadno zvišanje nadomestila pa le v primeru prenosa sredstev na premostitveno institucijo ali nosilca upravljanja sredstev, napačno uporabilo pravo.

111. Sprejeti je treba argumentacijo pritožnic, v kateri navajata, da je znižanje vrednosti delnic na nič, kar vodi k izbrisu teh delnic, ter odpis in konverzijo kapitalskih instrumentov v delnice v povezavi s končnim prenosom novih delnic na pridobitelja treba šteti za odvzem lastnine. Povzroči namreč prisilno, popolno in dokončno izgubo lastniškega položaja zadevnega delničarja in upnika. Prenos na državo ali javni organ pri tem ni potreben.[70]

112. Člen 17(1), drugi stavek, Listine določa, da se lahko lastnina odvzame le v javno korist ter proti pravični in pravočasni odškodnini.[71] To velja ne glede na to, kateri instrument za reševanje se je uporabil. V skladu s sodno prakso ESČP[72] je praviloma ustrezno nadomestilo tisto, ki ustreza tržni vrednosti; v določenih okoliščinah pa se lahko za ustrezno šteje tudi nadomestilo, ki je manjše od tržne vrednosti.[73]

[68] Glej tretji del prvega pritožbenega razloga v zadevi C-934/19 P.

[69] Glej drugi pritožbeni razlog in drugi del tretjega pritožbenega razloga v zadevi C-874/19 P.

[70] Glej v tem smislu sodbo z dne 21. maja 2019, Komisija/Madžarska (Užitek na kmetijskih zemljiščih) (C-235/17, EU:C:2019:432, točki 81 in 84).

[71] Sodba z dne 21. maja 2019, Komisija/Madžarska (Užitek na kmetijskih zemljiščih) (C-235/17, EU:C:2019:432, točka 87).

[72] Ker člen 17 Listine ustreza členu 1 Prvega dodatnega protokola k EKČP, se zadnjenavedena določba v skladu s členom 52(3) Listine šteje za minimalno raven varstva, glej sodbo z dne 21. maja 2019, Komisija/Madžarska (Užitek na kmetijskih zemljiščih) (C-235/17, EU:C:2019:432, točka 72).

[73] Glej v zvezi s tem sodbo ESČP z dne 25. marca 1999, Papachelas/Grčija (CE:ECHR:1999:0325JUD003142396, točka 48).

113. Pri odvzemu delnic ali kapitalskih instrumentov, ki jih je izdala propadajoča banka, pa se za ustrezno šteje nadomestilo v višini likvidacijske vrednosti, kot je ugotovljena v okviru tretjega vrednotenja v skladu s členom 20(16) Uredbe EMR.[74] Načeloma bi bile do takšnega nadomestila v skladu s členom 76(1)(e) Uredbe EMR upravičene tudi pritožnice. V zadevnem primeru pa ta vrednost znaša nič, ker jim v okviru običajnega insolvenčnega postopka ne bi pripadalo nobeno plačilo.[75]

114. Nadomestilo, večje od likvidacijske vrednosti, pa ne bi bilo potrebno niti, če bi bila neto vrednost sredstev zadevne banke, ugotovljena v okviru vrednotenja 2, v trenutku reševanja pozitivna. Za razliko od družbe v realnem gospodarstvu se namreč operativna sposobnost preživetja banke zaradi posebnosti njene poslovne dejavnosti ne konča šele v trenutku, ko so izpolnjeni pogoji za insolvenčni postopek – torej prezadolženost ali plačilna nesposobnost.[76] Že od trenutka, ko je izgubljeno zaupanje trga, lahko namreč propad prepreči le še posredovanje države.[77] V skladu s tem bodo pogoji za reševanje v smislu člena 18(1) Uredbe EMR praviloma izpolnjeni že pred nastopom insolventnosti zadevne družbe[78], EOR pa mora pri ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za reševanje imeti velik manevrski prostor.[79]

115. To hkrati pomeni, da je od trenutka, ko so izpolnjeni pogoji za reševanje – torej zlasti, ko banka (verjetno) propade – povsem primerna primerjava s hipotetičnim položajem likvidacije oziroma običajnega insolvenčnega postopka, kot se opravi v okviru tretjega vrednotenja: Brez javnega posredovanja bi bila namreč edina alternativa insolventnost.

116. To velja celo takrat, kadar se na podlagi sorazmerno dobrega gospodarskega položaja zadevne kreditne institucije ne sprejme odločitev o reševanju v ožjem smislu, temveč se izbere sanacija, ki jo opravijo javni organi.[80] Odločilno je namreč, da zadevna kreditna institucija in njeni vlagatelji sanacije glede na vedno manjše tržno zaupanje in grozeč propad samostojno ne bi več zmogli izvesti.

117. V nasprotju s trditvami pritožnic zato vrednosti kapitalskih instrumentov, ki bi izhajala iz naknadnega dokončnega vrednotenja 2 in bi bila morebiti višja od likvidacijske vrednosti, ni mogoče šteti za njihovo tržno vrednost. Vrednotenje 2 se namreč izvede ob upoštevanju posredovanja organa, ne pa „tržnih pogojev“, to je brez posredovanja organa.[81] Za razliko od tega pa se pri vrednotenju 3 v skladu s členom 20(18)(b) Uredbe EMR predpostavlja, da ukrep za reševanje ne bi bil izveden.

74 Glej v zvezi s tem točko 58 teh sklepnih predlogov.

75 Glej točko 23 teh sklepnih predlogov.

76 Glej *working document* Generalnega direktorata za notranji trg in storitve, „Discussion Paper on the Debt Write-Down Tool – Bail-in“, str. 5.

77 Glej točki 66 in 67 teh sklepnih predlogov.

78 Freudenthaler/Lintner, *Conditions for Taking Resolution Action and the Adoption of a Resolution Scheme*, v World Bank Group (Hrsg.), Bank Resolution and“Bail-in” in the EU: Selected Case Studies Pre and Post BRRD, Washington D.C. 2017, str. 106; Grünewald, *Legal challenges of bail-in*, ESCB Legal Conference 2017, Frankfurt am Main 2018, str. 291 in naslednja.

79 Glej v zvezi s tem točki 99 in 100 teh sklepnih predlogov.

80 Takšna možnost je določena v členu 27(1)(a) in (2) Uredbe EMR (instrument reševanja s sredstvi upnikov kot ukrep prestrukturiranja). Delničarji in upniki propadajoče banke pa nimajo pravice zahtevati, da organ za reševanje institucijo sanira ali izbere instrument, ki jim bo verjetno povzročil najmanjšo izgubo. V skladu s členom 18(4) Uredbe EMR mora EOR predvsem poskušati doseči cilje reševanja, določene v členu 14. Glej v zvezi s tem točki 99 in 103 teh sklepnih predlogov.

81 Glej člen 10, od (1) do (3), Uredbe 2018/345.

118. Da v primeru (verjetnega) propada banke izenačenje položaja delničarjev in upnikov te banke s hipotetičnim scenarijem likvidacije ne pomeni neupravičenega posega v njihovo lastninsko pravico, je sodišče že potrdilo.[82]

119. Zaradi tega razlaga, ki jo je podalo Splošno sodišče v zvezi s členom 20(11) in (12) Uredbe EMR glede možnosti nadomestila na podlagi vrednotenja 3 v skladu z načelom „No creditor worse off“, ni v nasprotju s členom 17 Listine. Ustrezno nadomestilo za odvzem lastniškega položaja ustreza likvidacijski vrednosti zadevnih kapitalskih instrumentov, višina katerih se ugotovi v okviru tretjega vrednotenja v skladu s členom 20(16) Uredbe EMR. Naknadno dokončno vrednotenje v skladu s členom 20(11) za to torej ni potrebno.

c) Naknadno dokončno vrednotenje za zagotavljanje enakega obravnavanja v primerjavi z delničarji in upniki v primeru uporabe drugih instrumentov za reševanje?

120. Družbi Algebris in Anchorage trdita tudi, da je ta razlaga člena 20(11) in (12) Uredbe EMR v nasprotju z načelom enakega obravnavanja.[83]

121. Po že predstavljeni razlagi te določbe, ki so jo navedle pritožnice,[84] naj bi razlaga Splošnega sodišča vodila k temu, da zadevni delničarji in upniki v primeru uporabe ukrepov za reševanje, navedenih v odstavku 12 – torej reševanja s sredstvi upnikov, vzpostavitve premostitvene institucije in izločitve sredstev – za izgubo lastninske pravice nazadnje prejmejo višje nadomestilo in so tako obravnavani ugodneje kakor v primeru, kot je obravnavani (odpis in konverzija s poznejšo prodajo poslovanja). Namesto zgolj nadomestila v višini likvidacijske vrednosti na podlagi tretjega vrednotenja naj bi bila zadevnim delničarjem in upnikom v primerih iz odstavka 12 namreč povrnjena višja vrednost njihovih kapitalskih instrumentov, ki bi se ugotovila z naknadnim dokončnim vrednotenjem.

122. Glede tega družbi Algebris in Anchorage v bistvu navajata, da med odpisom in konverzijo kapitalskih instrumentov iz člena 21 Uredbe EMR, ki sta se uporabila v tem primeru, in med v členu 20(12)(a) navedenim instrumentom reševanja s sredstvi upnikov iz člena 27 ni razlike, ki bi bila tako bistvena, da bi lahko upravičila, da je vknjiženje delnic ali terjatev mogoče le v primeru uporabe zadnjenavedenega instrumenta.

123. Tej argumentaciji pa ni mogoče pritrditi.

124. Člen 20(11) in (12) Uredbe EMR namreč ne določa nobenega nadomestila za primer odvzema lastninske pravice v smislu člena 17(1), drugi stavek, Listine, temveč možnost popravka pri spremembi vsebine lastniških položajev. Ta popravek – konkretno vknjiženje delnic ali terjatev oziroma povečanje vrednosti nadomestil, plačanih za prenos sredstev ali pravic na drugo podjetje – pa v primeru odpisa in konverzije kapitalskih instrumentov s poznejšo prodajo poslovanja preprosto ni mogoč. Ta namreč vodi k odvzemu lastninske pravice.[85] Za nobenega od vidikov torej obravnavana zadeva ni v primerljivem položaju s primeri, navedenimi v členu 20(11) in (12) (reševanje s sredstvi upnikov, vzpostavitev premostitvene institucije, izločitev sredstev).

[82] Glej v tem smislu sodbi z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi (C-526/14, EU:C:2016:570, točki 78 in 79), in z dne 20. septembra 2016, Ledra Advertising in drugi/Komisija in ECB (C-8/15 P do C-10/15 P, EU:C:2016:701, točki 73 in 74).

[83] Drugi pritožbeni razlog v zadevi C-934/19 P.

[84] Glej v zvezi s tem točko 107 teh sklepnih predlogov.

[85] Glej točko 111 teh sklepnih predlogov.

125. Za ponazoritev: v zadnjenavedenih primerih je mogoče, da so delničarji in upniki zaradi uporabe tega instrumenta udeleženi v drugem podjetju, na primer v premostitveni instituciji, ki je bila na novo vzpostavljena. Alternativno je lahko vrednost njihovih delnic zmanjšana zaradi ukrepa za reševanje, na primer, ker so bile odpisane v okviru reševanja s sredstvi upnikov ali pa so bila vsa sredstva, ki so imela neko vrednost, izločena ali prenesena na premostitveno institucijo, medtem ko so njihove delnice ali terjatve ostale v premoženju propadajoče banke. Možno je tudi, da nastopita oba učinka. Njihovi lastniški položaji pa sprva niso povsem in dokončno odvzeti.

126. Zaradi tega je popravek vrednosti lastniškega položaja z naknadnim dokončnim vrednotenjem v teh primerih še mogoč in v določenih primerih zaradi sorazmernosti celo priporočljiv. [86]

127. V nasprotju s tem je, prvič, v primeru popolnega odpisa in konverzije delnic in zadevnih kapitalskih instrumentov in poznejšega prenosa novih delnic na tretjo osebo (v obravnavani zadevi torej prodaje poslovanja) preprosto nemogoče, da bi se kapitalski instrumenti, ki so bili prehodno odpisani in konvertirani, ponovno vknjižili. Zaradi tega postopka ti instrumenti oziroma družba, ki jih je izdala, več ne obstajajo. Splošno sodišče je zato v zvezi s tem pravilno presodilo, da pritožnice niso delničarke oziroma imetnice zadevnih kapitalskih instrumentov družbe Banco Popular. [87]

128. Argument družb Algebris in Anchorage, da bi morali biti delničarji in upniki v primeru odpisa in konverzije kapitalskih instrumentov v smislu člena 21 Uredbe EMR v skladu s členom 20(12)(a) obravnavani enako kot v primeru reševanja s sredstvi upnikov, je zato zgrešen. Drži sicer, da uporaba pooblastila za odpis in konverzijo pretežno ustreza uporabi instituta reševanja s sredstvi upnikov. Teh pooblastil pa ni mogoče obravnavati ločeno od uporabe instrumenta prodaje poslovanja. [88]

129. Drugič, v primeru prodaje poslovanja tretji osebi, ki je zasebnik, drugače kot v primeru vzpostavitve premostitvene institucije ali nosilca upravljanja sredstev, ki jo opravijo javni organi, naknadno zvišanje nadomestila prav tako ni mogoče. To bi namreč bilo mogoče le s posegom javne oblasti v pogoje, ki so bili predhodno določeni s pogodbo. [89] Tako pooblastilo EOR pa bi lahko resno ogrozilo učinkovitost instrumenta prodaje poslovanja in s tem cilje reševanja. Ta instrument ima namreč to veliko prednost, da so tveganja za javna sredstva izjemno majhna, saj zagotavljanje kontinuitete kritičnih funkcij in zaščito sredstev v bistvu prevzame zasebni pridobitelj. Če pa bi moral zasebni pridobitelj računati s tem, da bi mu bilo lahko pozneje naloženo plačilo zvišanega nadomestila, bi bili učinki odločitve za prevzem propadajoče banke, ki je že sama po sebi poslovno tvegana, povsem nepredvidljivi. Verjetno je, da v takih okoliščinah skorajda ne bi bilo več mogoče najti interesentov za prevzem poslovanja v okviru reševanja.

130. Iz zgoraj navedenega sledi, da položaj delničarjev in upnikov v primerih iz člena 20(11) in (12) Uredbe EMR ni primerljiv s položajem zadevnih delničarjev in upnikov v primeru prodaje poslovanja.

[86] Glej v tem smislu v zvezi z reševanjem s sredstvi upnikov sodbo z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi (C-526/14, EU:C:2016:570, točka 102).

[87] Glej točko 52 izpodbijanega sklepa v zadevi T-599/18 in točko 54 izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19.

[88] Sodba z dne 4. marca 2021, Liaño Reig/EOR (C-947/19 P, EU:C:2021:172, točka 70).

[89] Glej v zvezi s tem tudi sodbo z dne 4. marca 2021, Liaño Reig/EOR (C-947/19 P, EU:C:2021:172, točka 74).

131. Zaradi doslednosti velja na tem mestu spomniti, da izvedba ali neizvedba naknadnega dokončnega vrednotenja nikakor ne more postaviti pod vprašaj odločitve za prodajo poslovanja namesto reševanja s sredstvi upnikov, vzpostavitve premostitvene institucije ali izločitve sredstev.[90] Prav tako ne obstaja pravica do uporabe tistega instrumenta za reševanje, pri katerem so verjetne najmanjše izgube delničarjev in upnikov; bistveno je le, kateri instrument za reševanje v največji možni meri uresničuje cilje reševanja, navedene v členu 14 Uredbe EMR.[91]

132. Če je za dosego tega javnega interesa nujen odvzem lastninske pravice na kapitalskih instrumentih, mora biti ta le pravočasno in ustrezno nadomeščena[92], česar pa – kot je že izčrpno pojasnilo Splošno sodišče[93] in je bilo pojasnjeno tudi v teh sklepnih predlogih[94] – ne zagotavlja naknadno dokončno vrednotenje iz člena 20(11) Uredbe EMR, temveč vrednotenje 3 iz člena 20(16).

133. Zato v zvezi s tem Splošno sodišče tudi ni napačno presodilo prava.

C. Predlog

134. Nazadnje je torej Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da izvedba naknadnega dokončnega vrednotenja v obravnavani zadevi ne bi mogla imeti nobenega vpliva na pravni položaj pritožnic: ne bi mogla voditi niti do vknjižbe njihovih delnic oziroma terjatev niti do kakšnega drugega plačila izravnave ali nadomestila. Prav tako ga pritožnice v okviru tožbe zoper odločitev o reševanju ne bi mogle uporabiti za dokazovanje ali utemeljevanje.

135. Ta izid na koncu omogoča, da se zavrnejo tudi argumenti pritožnic, ki se v bistvu navezujejo na formalno ali objektivno obveznost EOR, da izvede naknadno dokončno vrednotenje v skladu s členom 20(11) Uredbe EMR.

136. Družbi Algebris in Anchorage v prvem delu prvega pritožbenega razloga v zadevi C-934/19 P trdita, da dolžnost opraviti naknadno dokončno vrednotenje v skladu s členom 20(11), prvi pododstavek, ni nujno in zlasti pogojena s tem, da se lahko z njo uresniči kateri izmed namenov, navedenih v drugem pododstavku.

137. V isto smer sta uperjena tudi prvi in četrti del prvega pritožbenega razloga družbe Aeris v zadevi C-874/19 P, v skladu s katerima naj bi bila dopustnost njene tožbe odvisna le od tega, da odločitev, da se ne opravi naknadno dokončno vrednotenje, ustvarja zavezujoče pravne učinke in je v okviru tožbe zoper odločitev o reševanju v skladu s členom 20(15) Uredbe EMR več ni mogoče izpodbijati. To, da je Splošno sodišče njeno tožbo zavrglo, naj bi zato kršilo njeno pravico do učinkovitega sodnega varstva.

138. V zvezi s tem pa je treba opozoriti na to, da za dopustnost ničnostne tožbe fizične ali pravne osebe ne zadošča, da izpodbijana odločba ustvarja zavezujoče pravne učinke. Zavezujoči pravni učinki tega akta morajo namreč poleg tega vplivati na interese tožeče stranke tako, da bistveno spremenijo njen pravni položaj.[95]

[90] Glej v zvezi s tem točke od 99 do 103 teh sklepnih predlogov.

[91] Glej v zvezi s tem točko 99 in opombo 80 teh sklepnih predlogov.

[92] Glej točko 112 teh sklepnih predlogov.

[93] Točka 54 in naslednje izpodbijanega sklepa v zadevi T-599/18 ter točka 57 in naslednje izpodbijanega sklepa v zadevi T-2/19.

[94] Glej zlasti točko 113 in naslednje.

[95] Glej sodbo z dne 13. oktobra 2011, Deutsche Post in Nemčija/Komisija (C-463/10 P in C-475/10 P, EU:C:2011:656, točki 36 in 37).

139. Povedano drugače, neprivilegirani tožeči stranki člen 263 PDEU ne priznava pravice, da zahteva abstraktni nadzor zakonitosti aktov Unije. To tudi ni v nasprotju s členom 47 Listine, ker ta določa le pravico do učinkovitega pravnega sredstva proti ukrepu, s katerim so tej osebi kršene *pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije*.

140. Zaradi tega morebiten obstoj formalne ali objektivne dolžnosti EOR, da opravi naknadno dokončno vrednotenje v skladu s členom 20(11) Uredbe EMR, v nobenem primeru ne bi mogel spremeniti tega, da je dopustnost tožb pred Splošnim sodiščem odvisna od obstoja neposrednega nanašanja akta na pritožnice. To pa glede na zgoraj navedeno ni podano, tako da je Splošno sodišče utemeljeno odločilo, da se tožbi kot nedopustni zavržeta.

141. Pritožbi sta tako neutemeljeni.

VII. Stroški

142. V skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča v primeru neutemeljene pritožbe o stroških odloči Sodišče. Pri tem se na podlagi člena 184(1) v povezavi s členom 138(1) plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli strank.

143. Ker pritožnice, kot je navedeno, s svojimi pritožbenimi razlogi niso bile uspešne, se jim na predlog EOR poleg lastnih stroškov v plačilo naložijo še stroški EOR.

VIII. Predlog

144. Glede na navedeno Sodišču predlagam, da odloči tako:

1. Pritožbi zoper sklepa Splošnega sodišča Evropske unije z dne 10. oktobra 2019, Aeris Invest/EOR (T-599/18, EU:T:2019:740) in Algebris (UK) in Anchorage Capital Group/EOR (T-2/19, EU:T:2019:741), se zavrneta.

2. Aeris Invest Sàrl nosi stroške v zadevi C-874/19 P; Algebris (UK) Ltd in Anchorage Capital Group LLC nosita stroške v zadevi C-934/19 P.